

Information om Allergihuset till KHR mötet 2017-12-08

Vi vill uppmärksamma KHR på flera problem när det gäller Allergihuset. Felaktiga beslut har lett till otrygghet, bristande tillgänglighet och risker att bli akut sjuk i sitt eget hem. Uppsala kommun och Uppsalahem planerar nu ytterligare beslut som kommer starkt påverka boende med funktionsnedsättning möjligheter att bo kvar.

Bakgrund

Allergihuset är ett kategorihus som innehåller 17 st allergilägenheter och byggdes för att människor med funktionsnedsättning av typen astma, allergi och annan överkänslighet ska ha någonstans att bo och ett boende som är anpassat till deras funktionsnedsättning. Huset är det enda i sitt slag i Uppsala län och byggdes av kommunala bostadsbolaget Uppsalahem i mitten av 1990-talet med bland annat statliga medel från Bygghälsorådet. Målet var att "skapa ett sunt boende för människor med känsliga slemhinnor och hud". Grundidén för Allergihuset var att "utvecklingen måste gå vidare framförallt inom området bostäder för människor med speciella hälsoproblem" och att "Speciella åtgärder görs för att anpassa bostäderna till denna målgrupp".

1. Borttagandet av reglerna

Uppsalahems styrelse har tagit bort "Anvisningar och rekommendationer" som är de regler som boende, gäster och personal ska följa i huset och dess närmiljö och som var grunden till att huset fungerade som ett Allergihus. Samtliga hyresgäster fick läsa igenom dessa regler senast vid kontraktsskrivningen och skriva under att man ska följa dessa regler. Trots att stark kritik har framförts till Uppsalahem/ Uppsalahems styrelse för borttagandet av "Anvisningar och rekommendationer" från såväl majoriteten av alla hushåll i Allergihuset, från Astma- och allergiföreningen Uppsala och Knivsta, från HSO Uppsala, från Astma- och Allergiförbundet och från HSO nationellt så har man inte rivit upp detta beslut och återinfört "Anvisningar och rekommendationer". Vidare har flera politiska representanter i Handikapprådet i Uppsala riktat skarp kritik mot Uppsalahem/Uppsalahems styrelse för borttagandet av detta regelverk, men återigen vägrar Uppsalahem/Uppsalahems styrelse att ta till sig av kritiken och återinföra "Anvisningar och rekommendationer".

2. Minst två rökare har flyttat in i Allergihuset

Tidigare var det helt förbjudet för rökare att teckna kontrakt och flytta in i Allergihuset. Det har Uppsalahems styrelse tagit bort. Minst 2 rökare har flyttat in sedan reglerna "Anvisningar och rekommendationer" tagits bort med starkt negativa konsekvenser för boende som är allergiska för cigarettrök. Det är fortfarande förbjudet att röka i huset och på balkonger, men boende rökare tar med sig mycket rökpartiklar in i Allergihuset via kläder/hår/andedräkt efter att nyligen ha rökt vilket gör att boende som reagerar på denna typ av ämnen/allergener blir akut dåliga och inte längre kan eller får svårt att vistas i husets trapphus och hissar. Man blir tvungen att vänta med att gå in i huset,

eller att vänta inne i sin lägenhet för att kunna gå ut, tills husets ventilation har dragit ut det värsta av rökpartiklarna. Detta kan bli en lång och orimlig väntan.

3. Uppsalahem har ändrat i kontrakten till lättare besvär

Uppsalahem har ändrat i kontrakten så att det står nu att lägenheterna är för människor med lättare besvär. Alla ändringar har skett utan dialog med hyresgästerna. Att Uppsalahem skriver om hyresavtalen för nya hyresgäster där man successivt begränsar graden av allergiska och astmatiska besvär är problematiskt av flera skäl. De ursprungliga kontrakten som fortfarande är aktuella är till för människor med uttalade besvär och där det ej föreligger någon begränsning. Många år senare inför Uppsalahem nya hyresavtal för nytillkomna hyresgäster där man ändrar till måttliga allergiska besvär. Under 2017 inför man åter nya hyresavtal där man ändrar till lätta allergiska besvär. På detta sätt avvecklar man successivt Allergihuset och inom en snar framtid kommer Uppsala län inte längre att ha ett Allergihus för de människor med funktionsnedsättande astma- och allergi som är i behov av ett sådant allergianpassat hus. Människor med lättare allergiska besvär klarar sig utan specialanpassade bostäder. Men i praktiken flyttar människor in i Allergihuset som överhuvudtaget inte har några allergiska sjukdomar pga att de har längre kötid sedan Uppsalahem tog bort Allergikön och kravet på läkarintyg för att få hyreskontrakt. Situationen blir alltmer ohållbar. Människor med funktionsnedsättning med ursprungliga kontrakt bor kvar i huset. Nya hyresgäster flyttar in utan funktionsnedsättning och har ingen kunskap om astma och allergier. Nya hyresgäster tror att utifrån deras nya hyresavtal att huset är till för dem med enbart lättare besvär. Uppsalahem har tagit bort reglerna "Anvisningar och rekommendationer" vilket gör att nya hyresgäster inte vet hur de ska agera vilket dagligen riskerar boende allergikers hälsa.

4. Uppsalahem planerar att bygga ut alldeles intill Allergihuset

Uppsalahem planerar att bygga ett studenthus intill Allergihuset, och 2 andra studenthus i anslutning. En gångcykelväg planeras bara ett par meter från Allergihuset. Vare sig Uppsalahem eller Uppsala kommun har haft någon dialog med de boende om planerna, man har inte gjort en riskanalys för hur dessa planer skulle påverka boende i Allergihuset, och man har inte heller hörsammat synpunkter från berörda med kunskap dvs boende med funktionsnedsättning, astma- och allergiföreningen eller HSO. Istället planerar man miljön i direkt anslutning till Allergihuset så att nya funktionshinder kommer uppstå såväl inne i Allergihuset som i dess närmiljö.

För att huset ska fungera som ett Allergihus är det av yttersta vikt att närområdet är så fritt från allergener, damm, partiklar, avgaser och dofter som möjligt. Detta var anledningen till att man valde att uppföra Allergihuset på befintlig plats efter noggranna utredningar – dvs i utkanten av ett redan färdigbebyggt område i anslutning till en större äng/parkmark som inte skulle bebyggas mer enligt gällande detaljplan och inga vägar i närmiljön.

5. Strider mot den nya funktionshinderpolitiken

Allt detta strider mot den nya funktionshinderpolitiken. Uppsala kommun och Uppsalahem har hittills brustit i sitt agerande och inte verkat för att lösa befintliga funktionshinder i Allergihuset och dess närmiljö som har skapats genom kommunens/Uppsalahems beslut på senare år. Vidare har man fortsatt att fatta beslut och planer som kommer att skapa nya funktionshinder för boende med funktionsnedsättning i Allergihuset. Detta går i rak motsatt riktning till den nya funktionshinderpolitiken där man betonar vikten av att identifiera och undanröja såväl befintliga funktionshinder som att förebygga att nya funktionshinder inte uppstår genom att samarbeta med berörda människor med funktionsnedsättning, funktionsnedsättningsföreningar och HSO.

Länsstyrelsen uppmanar Uppsala kommun senast 2016 att fler bostäder för människor med funktionsnedsättning behöver byggas. Allt fler kommuner i Sverige börja numera bygga olika former av Allergihus (enligt senaste undersökningen från Astma- och Allergiförbundet är man nu uppe i drygt 60 st i Sverige). Uppsala kommun fortsätter dock att försämra villkoren för människor med funktionsnedsättning och montera ner det enda Allergihuset i Uppsala län.

Sammanfattningsvis

Allergihuset byggdes av Uppsala kommun och Uppsalahem för att människor med funktionsnedsättning av typen astma, allergi och annan överkänslighet skulle ha någonstans att bo. Uppsala kommun och Uppsalahem har därför ett fullständigt ansvar att se till att huset drivs och kommer att drivas i framtiden som ett allergihus utifrån syftet med uppförandet av Allergihuset och det som står i de ursprungliga kontrakten samt reglerna "Anvisningar och rekommendationer" som de boende och Uppsalahem har skrivit under.

Följande åtgärder behöver genomföras snarast möjligt:

Att Uppsalahem/Uppsala kommun tillsammans med boende med funktionsnedsättning, Astma- och Allergiföreningen och KHR samarbetar för att identifiera/undanröja befintliga funktionshinder samt förebygga så att nya funktionshinder inte uppstår i Allergihuset och dess närmiljö.

Att reglerna "Anvisningar och rekommendationer" återinförs i huset som en kontraktsbilaga.

Att man återinför specialkännetecken och kravet på läkarintyg för att få teckna ett hyreskontrakt i Allergihuset så att huset åter blir tillgängligt för människor med funktionsnedsättning av typen astma, allergi och annan överkänslighet.

Att man inte bygger studenthus och en gång- och cykelväg precis intill Allergihuset utan att man istället skapar en säkerhetszon runt husets närområde för att säkerställa att inomhusmiljön i Allergihuset är medicinskt lämplig för människor med funktionsnedsättning av typen astma, allergi och annan överkänslighet.

Avslutningsvis behöver vi samarbeta för att förankra den nya funktionshinderpolitiken och att motverka okunskap och fördomar styr beslut så att vi får ett samhälle som alla kan ta del av och leva i - även människor med funktionsnedsättning.

Uppsala 2017-11-28

Thomas Haak

Maini Sorri Hongslo

Boende i Allergihuset